

**ДВНЗ “ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я.ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ”**

КАФЕДРА ХІРУРГІЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

проф. А.Г. Шульгай

" _____ " _____ 2016 року

дисципліна « ОСНОВИ СТОМАТОЛОГІЇ»

напрямок підготовки 1201 МЕДИЦИНА

спеціальність 7.12010003 «ЛІКУВАЛЬНА СПРАВА»

факультет медичний

навчальний рік 2016-2017

Розробники:

д.мед.н., проф., завідувач кафедри хірургічної стоматології Нагірний Я.П.

к.мед.н., завуч доцент кафедри хірургічної стоматології Гутор Н.С.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор Нагірний Я.П.

© _____, 2016 рік

© _____, 2017 рік

**Тернопіль
2016**

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 0,5	Галузь знань 1201 Медицина (шифр і назва)	Нормативна	
	Спеціальність: 7.12010003 “Медико-профілактична справа” (шифр і назва)	Рік підготовки	
4-й		5-й	
Загальна кількість годин 15	Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Семестр	
		9-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 12 год / кредити ECTS		Лекції	
		0 год.	0 год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		3 год.	0 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
зарах	-		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%): для денної форми навчання –80 %; 20 %.

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Програма з «**Основи стоматології**» для студентів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівня акредитації складена для спеціальностей «Лікувальна справа» 7.12010001, «Медико-профілактична справа» 7.12010003 напряму підготовки 1221 «Медицина» у відповідності з діючими нормативними документами. Згідно навчального плану підготовка лікарів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» вивчення навчальної дисципліни «Основи стоматології» здійснюється на V курсі (9-10 семестр). Навчання за вищевказаними спеціальностями здійснюється впродовж 6 років, з них перші 5 років – за єдиним навчальним планом (загально лікарська підготовка), а на 6 курсі має місце профілізація відповідно до напряму підготовки. Програма складена на підставі наступних нормативних документів: - освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) та освітньо-професійна програма (ОПП) підготовка фахівців, затверджених наказом МОН України № 239 від 16.04.03 «Про затвердження складових галузевих стандартів вищої освіти з напряму підготовки 1101 – Медицина»; - рекомендації щодо розроблення програм навчальних дисциплін, затверджених наказом МОЗ України № 152 від 24.03.2004 «Про затвердження рекомендацій щодо розроблених навчальних програм навчальних дисциплін» зі змінами та доповненнями, внесеними наказом МОЗ України № 492 від 12.10. 2004 «Про внесення змін та доповнень до рекомендацій щодо розроблення навчальних програм навчальних дисциплін»; - наказу МОЗ України №148 від 31.01.03 «Про заходи щодо реалізації положень Болонської декларації у системі вищої медичної та фармацевтичної освіти»; - експериментального навчального плану, розробленого на принципах Європейської кредитно-трансферної системи (Е-СТ8) і затвердженого Наказом МОЗ України від 31.01.2005 № 52. - Наказу МОЗ України № 52 від 31.01.2005 «Про затвердження та введення нового навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст» кваліфікації «лікар» у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації України за спеціальностями «лікувальна справа», «педіатрія», «медико-профілактична справа»; - Наказу МОЗ України №414 від 2007 «Про зміни до наказу МОЗ України №52 від 31.01.2005». Основи стоматології як навчальна дисципліна: - ґрунтується безпосередньо на вивченні студентами основ стоматології (хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії дитячого віку і дорослих, терапевтичної стоматології, дитячої стоматології, ортодонтії, ортопедичної стоматології); - формує вміння застосовувати знання з патології внутрішніх органів у процесі подальшого навчання та професійної діяльності відповідно до принципів доказової медицини.

На V курсі для вивчення дисципліни виділено 15 год. 12 годин практичних занять, 3 годин – самостійна робота студентів (СРС).

Стоматологія як медична спеціальність. Основи профілактики стоматологічних захворювань, гігієна порожнини рота. Дитяча стоматологія. Терапевтична стоматологія. Захворювання зубів, пародонту, слизової оболонки порожнини рота. Ортопедична стоматологія та черепно-щелепно-лицева хірургія. Програма з «основ стоматології» на V курсі передбачає вивчення основ стоматології за основними її розділами (хірургічна стоматологія, дитяча терапевтична стоматологія та профілактика стоматологічних захворювань, ортодонтія, ортопедична стоматологія), при цьому наголос робиться на вивченні профілактики стоматологічних захворювань і вивченні етіології, патогенезу, клініки, діагностики, лікування та профілактики основних і найрозповсюдженіших зубо-щелепно-лицевих захворювань. Основна мета курсу основ стоматології – ознайомлення студентів із різними аспектами основ стоматології. Акцент робиться на навичках збору анамнезу, проведення фізикального обстеження та проведення диференціальної діагностики частих клінічних проявів і захворювань. Студенти приймають участь в діагностично-лікувальному процесі амбулаторних, стаціонарних пацієнтів під керівництвом асистентів і доцентів кафедри. Також передбачено ознайомлення з процедурами, що найчастіше зустрічаються в стоматології. Практичні заняття, клінічні обходи з асистентами та доцентами є найголовнішою частиною даного циклу. Кожен студент щоденно записує та показує клінічні данні щодо обстеження хворих асистенту. На V курсі студенти вивчають основи стоматології шляхом курації хворих із основним

симптомами та синдромами, різноманітним клінічним перебігом захворювань та їх ускладненнями, на практиці вивчають сучасні підходи до діагностики, диференціальної діагностики, принципи лікування та профілактики основних захворювань зубо-щелепно-лицевої системи та синдромів по кожному з розділів стоматології, існуючі стандарти діагностики та лікування, дані доказової медицини, а також невідкладні стани в стоматології. Сучасна практика основ стоматології побудована таким чином, щоб дозволити студентам прийняти участь у веденні пацієнтів із частими клінічними проявами та невідкладними станами, що зустрічаються переважно у практиці лікаря-стоматолога. Кожному студенту надається можливість ознайомитися з багатьма захворюваннями різного ступеня важкості. Студенти також отримують можливість поліпшити базові клінічні уміння, ознайомитися та вивчити нові процедури, що доступні в амбулаторії та щелепно-лицевому стаціонарі, техніку, необхідну для обстеження, а також оцінити ефективність їх клінічних втручань.

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

а) практичні заняття;

б) самостійна робота студентів (СРС). Орієнтовна тривалість – 3 години.

Тематичні плани практичних занять і СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем. Практичні заняття проводять на клінічних базах стоматології. Методика організації клінічних практичних занять із основ стоматології передбачає: - зробити студента учасником процесу надання стоматологічної допомоги пацієнтам, обстеження, постановку діагнозу, лікування; - оволодіти практичними навичками; навиками роботи в команді студентів, лікарів, інших учасників надання стоматологічної допомоги; - сформувати відповідальність студента як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки, її удосконалення протягом навчання і професійної діяльності. Для реалізації зазначеного необхідно на першому занятті надати студенту докладний план його роботи та забезпечити організацію його реалізації. Цей план повинен включати: - методи дослідження, які має засвоїти студент (або ознайомитись); - алгоритми (протоколи) обстежень, постановку діагнозу, профілактики відповідно до стандартів доказової медицини; - кількість пацієнтів для курації, яку має здійснювати студент протягом циклу. Курація пацієнта передбачає:

1) з'ясування скарг пацієнта, анамнезу захворювання та життя, проведення опитування за органами та системами;

2) проведення фізикального обстеження хворого та визначення основних симптомів захворювання;

3) аналіз даних лабораторного та інструментального обстеження хворого;

4) формулювання діагнозу пацієнта із викладачем;

5) призначення лікування пацієнта разом із викладачем;

6) визначення заходів первинної та вторинної профілактики стоматологічних захворювань;

7) доповісти результати обстеження пацієнта командою студентів у навчальній групі, розбір під керівництвом викладача правильності встановлення діагнозу, диференційного діагнозу, обсяг призначеного обстеження, лікувальну тактику, оцінку прогнозу та працездатності.

СРС робота студентів складає 30 % у навчальному плані. Вона містить: - опрацювання тем, які не входять до плану аудиторних занять; - підготовка до підсумкового модульного контролю. Викладачі та допоміжний персонал кафедри забезпечують можливість здійснювати СРС до підсумкового контролю, проводять контроль та оцінку її виконання. Теми, що винесено на самостійне опрацювання, оцінюються тільки під час підсумкового контролю.

Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонтія, ортопедична стоматологія)

Видами навчальної діяльності згідно з навчальним планом є:

а) практичні заняття,

в) самостійна робота студентів (СРС), індивідуальна самостійна робота студентів.

На практичних заняттях слід висвітлювати досягнення науково-технічного процесу, медицини, зокрема, хірургічної стоматології і щелепно-лицевої хірургії та їх

впровадження в практику. З метою оволодіння мануальними навичками надання хірургічної стоматологічної допомоги, поряд з вивченням теоретичних питань, студенти під керівництвом та контролем викладача самостійно проводять амбулаторний прийом пацієнтів з різними захворюваннями. Маніпуляції спочатку відпрацьовують на фантомах і муляжах, студент на студентові, а потім приймають хворих. Слід викладати основні й найбільш складні розділи з хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії, в тому числі проблеми взаємозв'язку всіх розділів стоматології із загальною патологією, екологією, етіологією та патогенезом різних стоматологічних та соматичних захворювань, нозологічною діагностикою, хірургічним та консервативним лікуванням, профілактикою, соціально-трудовою реабілітацією та експертизою, особливо у хворих з деформаціями та дефектами щелепно-лицевої ділянки. На практичних заняттях в умовах стоматологічної поліклініки і в клініці щелепно-лицевої хірургії студенти в процесі безпосереднього спілкування з хворими, їх обстеження і курації самостійно вивчають симптоми хірургічних стоматологічних захворювань, набувають навичок в діагностиці щелепно-лицевих розладів і захворювань, їх лікуванні, експертизі та трудовій реабілітації. З урахуванням великої значимості нетрадиційних і фізіотерапевтичних методів лікування, слід на лекціях і практичних заняттях звертати увагу на необхідність застосування цих методів лікування, особливо в комплексній терапії хворих з запальними захворюваннями і травматичними пошкодженнями щелепно-лицевої ділянки. Засвоєння теми контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями. Рекомендується застосувати такі засоби діагностики рівня підготовки студентів: комп'ютерні тести, розв'язування ситуаційних задач, та оцінка їх результатів, контроль практичних навичок. Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою як середня арифметична оцінка за традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ « ОСНОВИ СТОМАТОЛОГІЇ »

Мета вивчення – Ознайомити студентів з основами стоматології, навчити методи надавання першої допомоги при травмах обличчя, запальних процесах, визначити тактику лікування при передракових станах і пухлинних процесах.

ЗАВДАННЯ:

1. засвоїти основні аспекти щодо профілактики СНІДу і вірусного гепатиту в поліклінічній та стаціонарній практиці хірурга-стоматолога.
- вивчити види місцевого знеболення в щелепно-лицевій ділянці.
2. Діагностувати та надавати медичну допомогу (Передракові захворювання і рак обличчя: Саркома щелеп і м'яких тканин ЩЛД).
3. Діагностувати (Вогнепальні та невогнепальні пошкодження м'яких тканин обличчя: класифікація, перебіг, особливості хірургічної обробки).
4. Особливості (Тимчасова (транспортна) іммобілізація при пошкодженнях кісток ЩЛД, види, принципи, вимоги. Спеціалізована допомога при пошкодженнях щелеп).
5. Оцінювати Запальні ускладнення пошкоджень ЩЛД:
6. Воєнно-медична експертиза поранених в ЩЛД.

У результаті вивчення дисципліни « ОСНОВИ СТОМАТОЛОГІЇ » студент повинен знати:

7. профілактики СНІДу і вірусного гепатиту в поліклінічній та стаціонарній практиці хірурга-стоматолога.
8. Види місцевого знеболення в щелепно-лицевій ділянці. Місцеві ускладнення. Профілактика, лікування. Зомління, колапс, шок. Клінічний перебіг, допомога стоматологічному хворому в умовах амбулаторії.
9. Сучасні знеболюючі засоби (анестетики), обладнання: дія, недоліки та переваги.
10. Ускладнення при видаленні зубів на н/щ і в/щ. Діагностика, лікування.
11. Передракові захворювання і рак обличчя: Саркома щелеп і м'яких тканин ЩЛД.
12. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження м'яких тканин обличчя: класифікація, перебіг, особливості хірургічної обробки.

13. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження кісток ЩЛД: класифікація, діагностика, перебіг, допомога на етапах медичної евакуації.
14. Рентгенологічні укладки для діагностики пошкоджень кісток лицевого черепа.
15. Невогнепальні пошкодження в/щ за Ле-Фору, особливості клінічних проявів, діагностика, перебіг, допомога на етапах медичної евакуації.
16. Тимчасова (транспортна) іммобілізація при пошкодженнях кісток ЩЛД, види, принципи, вимоги.
17. Спеціалізована допомога при пошкодженнях щелеп.
18. Сучасна вогнепальна рана ЩЛД: особливості, лікування.
19. Асфіксія, Кровотеча при пошкодженнях тканин ЩЛД: класифікація, особливості клінічного перебігу. Надання допомоги хворим.
20. Воєнно-медична експертиза поранених в ЩЛД.

У результаті вивчення дисципліни « ОСНОВИ СТОМАТОЛОГІЇ» студент повинен вміти:

1. Оцінювати стоматологічний статус пацієнта, оцінювати його взаємозв'язок з соматичною патологією, із загальним статусом організму.
2. Складати план обстеження хворого та аналізувати дані лабораторних обстежень при типовому перебігу найбільш поширених захворюваннях зубів, пародонту, слизової оболонки порожнини рота, щелепно-лицевої ділянки та їх ускладненнях.
3. Діагностувати та надавати медичну допомогу при невідкладних станах у клініці при захворюваннях зубо-щелепової системи згідно списку ОКХ.
4. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори розвитку запалень структур, органів і тканин щелепно-лицевої ділянки.
5. Проводити диференціальну діагностику, обґрунтовувати і сформулювати попередній діагноз запальних захворювань зубо- щелепної системи.
6. Проводити діагностику, оцінку загального статусу, формулювати попередній діагноз при травмах щелепно-лицевої ділянок.
7. Визначити тактику первинної допомоги при травмах щелепно- лицевої ділянки.
8. Проводити ранню діагностику, оцінку загального статусу, формулювати попередній діагноз при передракових та онкологічних захворюваннях порожнини рота та щелепно-лицевої ділянок.
9. Виявляти різні клінічні варіанти та ускладнення найбільш поширених захворювань зубо-щелепної системи.
10. Визначити тактику ведення пацієнтів при захворюваннях органів порожнини рота і тканин щелепно-лицевої ділянки та їх ускладненнях.
11. Проводити діагностику, оцінку загального статусу, формулювати попередній діагноз при вроджених вадах щелепно-лицевої ділянки.
12. Проводити медичні маніпуляції у хворих згідно списку ОКХ.
13. Планувати заходи первинної профілактики стоматологічних захворювань у населення.

У результаті вивчення У результаті вивчення дисципліни « ОСНОВИ СТОМАТОЛОГІЇ» студент повинен оволодіти навичками:

- Вміти накладати пращевидну пов'язку при переломах нижньої щелепи
- Зупинка зовнішньої кровотечі

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
 „_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма дисципліни структурована на один розділ.

Розділ I. Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонція, ортопедична стоматологія)

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- практичні заняття;
- самостійна робота студентів;
- консультації.

Практичні заняття передбачають детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вміння та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань та вирішення ситуаційних задач.

Самостійна робота студентів передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом, а саме самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Консультації (індивідуальні або групові) проводяться з метою допомоги студентам розібратись та роз'яснити складні для самостійного осмислення питання, вирішити складні проблеми, які виникли при самостійному опрацюванні навчального матеріалу при підготовці до практичного заняття, підсумкового заняття або перед іспитом.

При вивченні дисципліни використовують адекватні методи навчання.

За джерелами знань використовують методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вирішення задач. За характером логіки пізнання використовуються методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

Кафедра хірургічної стоматології має право вносити зміни до навчальної програми у межах 15 % залежно від організаційних і технічних можливостей, напрямків наукових досліджень, але має виконати в цілому обсяг вимог з дисципліни згідно з кінцевими цілями ОКХ і ОПП за фахом підготовки та навчальними планами.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ I. Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонція, ортопедична стоматологія)

Конкретні цілі:

1. Вміти діагностувати основні стоматологічні захворювання у дітей: карієс, гінгівіт, пародонтит та пародонтальний синдром.
2. Аналізувати результати стоматологічного обстеження дитини. Вміти інтерпретувати результати додаткових методів дослідження при діагностиці стоматологічних захворювань дітей.
3. Знати клінічні прояви інфекційних та стоматологічних захворювань в порожнині рота дітей.
4. Діагностувати аномалії розвитку твердих тканин зубів та прикусу у дітей.

5. Визначити необхідність у проведенні та вміти надати рекомендації щодо первинної профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей.

Тема 1. Організація стоматологічної допомоги населенню в Україні. Основні етапи розвитку тимчасових і постійних зубів. Терміни та ознаки фізіологічного прорізування зубів. Зубо-щелепні аномалії та деформації. Вроджені вади розвитку зубів. Карієс тимчасових і постійних зубів у дітей: причини розвитку, основні клінічні ознаки, принципи лікування. Захворювання тканин пародонта у дітей: гінгівіт, пародонтит, пародонтальний синдром. Причини розвитку, клінічні ознаки захворювань, принципи лікування. Прояви в порожнині рота інфекційних та соматичних захворювань дітей. Профілактика карієсу і хвороб пародонта. Основні заходи первинної профілактики стоматологічних захворювань. Характеристика сучасних засобів для гігієнічного догляду за порожниною рота. Диференціальна діагностика больового синдрому в терапевтичній стоматології. Невідкладна допомога. Захворювання твердих тканин зуба, пульпи та періодонта.

Тема 2. Захворювання тканин пародонта: клініка, профілактика та принципи лікування. Зв'язок захворювань пародонта з патологією органів та систем (травною, ендокринною, серцево-судинною, нервовою). Захворювання СОПР. Вірусні та бактеріальні ураження СОПР. Диференційна діагностика виразок різного генезу на СОПР. Фактори ризику розвитку онкологічних захворювань. Знеболення в щелепно-лицевій хірургії. Запальні процеси щелепно-лицевої ділянки. Доброякісні, злоякісні новоутворення щелепно-лицевої ділянки. Пошкодження м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки. Черепно-лицева травма.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Ле кці ї	Практ ичні занятт я	Самостійна робота студента	ІР С
9 СЕМЕСТР				
РОЗДІЛІ. Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонція, ортопедична стоматологія)				
1. Організація стоматологічної допомоги населенню в Україні. Основні етапи розвитку тимчасових і постійних зубів. Терміни та ознаки фізіологічного прорізування зубів. Зубо-щелепні аномалії та деформації. Вроджені вади розвитку зубів. Карієс тимчасових і постійних зубів у дітей: причини розвитку, основні клінічні ознаки, принципи лікування. Захворювання тканин пародонта у дітей: гінгівіт, пародонтит, пародонтальний синдром. Причини розвитку, клінічні ознаки захворювань, принципи лікування. Прояви в порожнині рота інфекційних та соматичних захворювань дітей. Профілактика карієсу і хвороб пародонта. Основні заходи первинної профілактики стоматологічних захворювань. Характеристика сучасних засобів для гігієнічного догляду за порожниною рота. Диференціальна діагностика больового синдрому в терапевтичній стоматології. Невідкладна допомога. Захворювання твердих тканин зуба, пульпи та періодонта.	-	6	1,0	-
2. Захворювання тканин пародонта: клініка, профілактика та принципи лікування. Зв'язок захворювань пародонта з патологією органів та систем (травною, ендокринною, серцево-судинною, нервовою). Захворювання СОПР. Вірусні та бактеріальні ураження СОПР. Диференційна діагностика виразок різного генезу на СОПР. Фактори ризику розвитку онкологічних захворювань. Знеболення в щелепно-лицевій хірургії. Запальні	-			-

процеси щелепно-лицевої ділянки. Доброякісні, злоякісні новоутворення щелепно-лицевої ділянки. Пошкодження м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки. Черепно-лицева травма.		6	2,0	
Всього (розділ I):		12,0	3,0	-
Всього за 9 семестр:		12,0	3,0	-
ВСЬОГО ГОДИН:	-	12,0	3,0	-

ІНДЗ – не передбачено

7. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ - не передбачено

8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Тема занять	Кількість годин
Розділ І. Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонція, ортопедична стоматологія)		
1	Організація стоматологічної допомоги населенню в Україні. Основні етапи розвитку тимчасових і постійних зубів. Терміни та ознаки фізіологічного прорізування зубів. Зубо-щелепні аномалії та деформації. Вроджені вади розвитку зубів. Карієс тимчасових і постійних зубів у дітей: причини розвитку, основні клінічні ознаки, принципи лікування. Захворювання тканин пародонта у дітей: гінгівіт, пародонтит, пародонтальний синдром. Причини розвитку, клінічні ознаки захворювань, принципи лікування. Прояви в порожнині рота інфекційних та соматичних захворювань дітей. Профілактика карієсу і хвороб пародонта. Основні заходи первинної профілактики стоматологічних захворювань. Характеристика сучасних засобів для гігієнічного догляду за порожниною рота. Диференціальна діагностика больового синдрому в терапевтичній стоматології. Невідкладна допомога. Захворювання твердих тканин зуба, пульпи та періодонта.	6
2	Захворювання тканин пародонта: клініка, профілактика та принципи лікування. Зв'язок захворювань пародонта з патологією органів та систем (травною, ендокринною, серцево-судинною, нервовою). Захворювання СОПР. Вірусні та бактеріальні ураження СОПР. Диференційна діагностика виразок різного генезу на СОПР. Фактори ризику розвитку онкологічних захворювань. Знеболення в щелепно-лицевій хірургії. Запальні процеси щелепно-лищевої ділянки. Доброякісні, злоякісні новоутворення щелепно-лищевої ділянки. Пошкодження м'яких тканин і кісток щелепно-лищевої ділянки. Черепно-лицева травма.	6
Разом		12

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Тема	Кількість годин
Розділ І. Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонція, ортопедична стоматологія)		
1.	Підготовка рефератів і доповідей з актуальних проблем стоматології.	0,5
2.	Проведення санітарно-просвітних лекцій, бесід з хворими і в організаціях. Участь у підготовці навчальних посібників.	0,5
3.	Участь у роботі операційної і перев'язочної.	0,5
4.	Оволодіння додатковими інструментальними дослідженнями (промивання протоків слинних залоз, шинування при травмах зубів і ін.).	0,5
5.	Робота із прорізками і рентгенограмами.	0,5
6.	Участь у клінічних обходах та профілактичних оглядах студентами один одного.	0,5
РАЗОМ		3,0

10. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ РОБІТ – не передбачено

11. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ – не передбачено

12. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ – не передбачено

13. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ

№ з/п	Назва практичної навички	Рівень засвоєння	Лінія матрикула
1	Вміти накладати пращевидну пов'язку при переломах нижньої щелепи	5	3
2	Зупинка зовнішньої кровотечі	5	2

14. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ

ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (РС):

- Участь у роботі студентського наукового гуртка та виступи на наукових форумах.
- Участь у студентській олімпіаді з дисципліни.
- Виготовлення ламінованих таблиць з відповідних тем дисципліни.
- Підбір відео та аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни.

МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- структуровані письмові роботи;
- структурований контроль практичних навичок;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до заняття.

Рубіжний (тематичний) контроль засвоєння розділу відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних тем шляхом тестування, усної співбесіди та виконання практичного завдання. Тематичний контроль є показником якості вивчення тем розділів дисципліни та пов'язаних із цим пізнавальних, методичних, психологічних і організаційних якостей студентів. Проводиться на спеціально відведеному підсумковому занятті.

Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі іспиту, диференційованого заліку або заліку з метою встановлення дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПРАКТИЧНОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- письмовий контроль знань, що включає розв'язування ситуаційних задач, вирішення тестових завдань та відповіді на конструктивні запитання.
- оцінювання виконання практичної частини заняття, яка проводиться шляхом перевірки рівня засвоєння практичних вмінь і навичок у формі визначення і описування симптомів хвороби та розв'язування ситуаційних з метою встановлення діагнозу;
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом індивідуального усного опитування теоретичними питаннями з відповідних тем на основі рекомендованої літератури;

КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ НА ПІДСУМКОВОМУ ЗАНЯТТІ ВКЛЮЧАЄ:

- оцінку засвоєння студентом практичного навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, проведення техніки знеболення та методики аператції;
- оцінювання знань теоретичного матеріалу шляхом вирішення тестових завдань, індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділів дисципліни.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою.

Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4 і більше балів.

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу не виконав практичної роботи, не оформив протокол.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань, виявляє незнання змісту виконання практичної роботи.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології, виконав практичну роботу, частково оформив протокол.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання, фрагментарно виконав практичну роботу.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, виконав практичне завдання не до кінця.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, визначення симптомів хвороби.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу, при використанні наукових понять та визначення симптомів хвороби.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки, виконав практичну роботу, але допустив незначні помилки під час проведення дослідження.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає повні визначення симптомів хвороби.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть визначення симптомів хвороби
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу; в повному об'ємі оформив протокол практичного заняття, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати різноманітні нозології і самостійно та правильно призначити тактику подальшого ведення хворого.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ (ІРС)

Бали	Критерії оцінювання
1	Підбір двох відео матеріалів із розділів навчальної дисципліни. Підбір двох аудіо матеріалів із розділів навчальної дисципліни.
2	Виготовлення ламінованої таблиці з відповідних тем дисципліни.
3	Робота на студентському науковому форумі у вигляді публікації тез.
4	Участь у студентській олімпіаді з дисципліни. Робота на студентському науковому форумі у вигляді стендової доповіді.
5	Робота на студентському науковому форумі у вигляді усної доповіді.
6	Призове місце за участь у студентській олімпіаді з дисципліни. Призове місце за участь у роботі наукового форуму.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Матрикул вважається **зарахованим** у випадку, коли студент з повним знанням методики, самостійно, у чіткій послідовності проведення роботи, виконав практичну навичку та грамотно сформулював висновки. Під час проведення практичної навички викладач має право скерувати студента, який допускає неточності та незначні помилки у виконанні роботи.

Матрикул вважається **не зарахованим** у випадку, коли студент, орієнтуючись у фактичному матеріалі, показує незнання методики, невміння виконання практичної навички, допускає грубі помилки у послідовності проведення роботи та при формулюванні висновків.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ ПО ЗАВЕРШЕННЮ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

проводиться шляхом підрахунку середнього балу поточної успішності. При цьому заокруглення ОЦІНКИ здійснюється за схемою: в діапазоні від 0 до 0,24 заокруглюється до меншої одиниці; в діапазоні від 0,25 до 0,74 заокруглюється до 0,5; в діапазоні від 0,75 до 0,99 заокруглюється до більшої одиниці.

Переведення оцінок за поточну успішність з 12-ти бальної шкали у 120-ти бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	Шкала оцінювання поточної успішності
4	66
4,5	69
5	72
5,5	75
6	78
6,5	81
7	84
7,5	87
8	90
8,5	93
9	96
9,5	99
10	102
10,5	105
11	108
11,5	111
12	114

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни з додаванням балів за індивідуальну роботу студента (ІРС), становить 120 балів.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО КОНТРОЛЮ

Критерії оцінювання тестового контролю: правильна відповідь шляхом вибору одного з п'яти дистракторів зараховується в один бал.

Критерії оцінювання конструктивних завдань та ситуаційних задач:

Критерії оцінювання	Бали
Виставляється, коли студент правильно встановив діагноз, правильно призначив тактику подальшого ведення хворого.	2
Виставляється студенту, коли він фрагментарно, непослідовно, допускаючи помилки при трактуванні окремих симптомів нечітко сформулював діагноз, допустив помилки при призначенні лікування.	1
Виставляється у випадку, коли студент виявляє повне нерозуміння захворювання, не встановлює діагноз, неправильно призначає лікування.	0

Кількість завдань	Перелік форм письмового контролю	Сума максимальної кількості балів
20	Вирішення тестових завдань.	20
2	Відповіді на конструктивні завдання, розв'язування ситуаційних задач.	4

Отримана студентом кількість балів за письмовий контроль конвертується наступним чином:

- 12 правильних відповідей = 0 балів
- 13-14 правильних відповідей = 4 бали
- 15 правильних відповідей = 5 балів
- 16 правильних відповідей = 6 бали
- 17-18 правильних відповідей = 7 балів
- 19 правильних відповідей = 8 балів
- 20 правильних відповідей = 9 балів
- 21-22 правильних відповідей = 10 балів
- 23 правильних відповідей = 11 балів
- 24 правильних відповідей = 12 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

Бали	Критерії оцінювання
0	Виставляється, коли студент виявляє повне незнання змісту виконання роботи.
1 - 3	Виставляється, коли студент частково виявляє знання змісту виконання роботи.
4 - 6	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується у методиці виконання роботи, виконав її в неповному обсязі, допускаючи грубі помилки під час проведення досліджень.
7 - 9	Виставляється студенту, коли він самостійно, зі знанням методики виконав практичну роботу, але допустив неточності у послідовності проведення роботи.
10 - 12	Виставляється, коли студент самостійно, грамотно і послідовно, зі знанням методики, виконав практичну роботу, правильно застосовуючи наукові терміни та поняття.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Бали	Критерії оцінювання
1	Виставляється у тих випадках, коли студент не розкриває зміст навчального матеріалу.
2	Виставляється студенту, коли він погано орієнтується в навчальному матеріалі, що виявляється шляхом пропонування йому додаткових запитань.
3	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, допускає грубі помилки у визначенні понять та при використанні термінології.
4	Виставляється, коли студент орієнтується в основному матеріалі, але не може самостійно і послідовно сформулювати відповідь, спонукаючи викладача пропонувати йому навідні питання.
5	Виставляється студенту, коли він фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення.
6	Виставляється студенту, коли він відтворює основний навчальний матеріал, але при його викладенні допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, встановлення діагнозу та призначення лікування.
7	Виставляється студенту у випадку, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; допускає незначні порушення у послідовності викладення матеріалу та трактуванні симптомів хвороби.
8	Виставляється у випадку, коли студент розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає неповні визначення понять; допускає неточності при використанні наукових термінів, нечітко формулює висновки.
9	Виставляється студенту, коли він розкриває основний зміст навчального матеріалу; дає вичерпне пояснення симптомів захворювання та визначення тактики подальшого лікування.
10	Виставляється у тих випадках, коли студент виявляє повне знання фактичного матеріалу, вміє аналізувати, оцінювати та розкривати суть захворювання та логічно призначати метод лікування.
11	Виставляється студенту, коли він показує глибокі, міцні та системні знання в об'ємі навчальної програми, безпомилково відповідає на всі запитання, обґрунтовано формулює висновки, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійну роботу студента.
12	Виставляється студенту, коли він самостійно, грамотно і послідовно, з вичерпною повнотою, використовуючи дані додаткової літератури, відповів на запитання з проявом вміння характеризувати останні досягнення в лікуванні даного захворювання.

**ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА ЗА ПІДСУМКОВЕ ЗАНЯТТЯ ВИСТАВЛЯЄТЬСЯ ЯК
СЕРЕДНЄ АРИФМАТИЧНЕ ВСІХ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТА.**

Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	Оцінка за теоретичну підготовку								
		4	5	6	7	8	9	10	11	12
4	4	4	4	5	5	5	6	6	6	7
4	5	4	5	5	5	6	6	6	7	7
4	6	5	5	5	6	6	6	7	7	7
4	7	5	5	6	6	6	7	7	7	8
4	8	5	6	6	6	7	7	7	8	8
4	9	6	6	6	7	7	7	8	8	8
4	10	6	6	7	7	7	8	8	8	9
4	11	6	7	7	7	8	8	8	9	9
4	12	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	5	5	5	5	6	6	6	7	7	7
5	6	5	5	6	6	6	7	7	7	8
5	7	5	6	6	6	7	7	7	8	8
5	8	6	6	6	7	7	7	8	8	8
5	9	6	6	7	7	7	8	8	8	9
5	10	6	7	7	7	8	8	8	9	9
5	11	7	7	7	8	8	8	9	9	9
5	12	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	6	5	6	6	6	7	7	7	8	8
6	7	6	6	6	7	7	7	8	8	8
6	8	6	6	7	7	7	8	8	8	9
6	9	6	7	7	7	8	8	8	9	9
6	10	7	7	7	8	8	8	9	9	9
6	11	7	7	8	8	8	9	9	9	10
6	12	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	7	6	6	7	7	7	8	8	8	9
7	8	6	7	7	7	8	8	8	9	9
7	9	7	7	7	8	8	8	9	9	9
7	10	7	7	8	8	8	9	9	9	10
7	11	7	8	8	8	9	9	9	10	10
7	12	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	8	7	7	7	8	8	8	9	9	9
8	9	7	7	8	8	8	9	9	9	10
8	10	7	8	8	8	9	9	9	10	10
8	11	8	8	8	9	9	9	10	10	10
8	12	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	9	7	8	8	8	9	9	9	10	10
9	10	8	8	8	9	9	9	10	10	10
9	11	8	8	9	9	9	10	10	10	11
9	12	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	10	8	8	9	9	9	10	10	10	11
10	11	8	9	9	9	10	10	10	11	11
10	12	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	11	9	9	9	10	10	10	11	11	11
11	12	9	9	10	10	10	11	11	11	12
12	12	9	10	10	10	11	11	11	12	12

Оцінка за письмовий контроль	Оцінка за практичне завдання	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		Оцінка за теоретичну підготовку								

Студент вважається допущеним до заліку, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом із розділу навчальної дисципліни та отримав позитивні оцінки, опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО ЗАНЯТТЯ

Студент вважається допущеним до підсумкового заняття, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом із розділу навчальної дисципліни та отримав позитивні оцінки, опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

Підсумкове заняття проводиться по завершенню вивчення відповідних тем навчальної дисципліни, передбачених робочим навчальним планом. Підсумкове заняття включає виконання студентом індивідуального завдання у вигляді розв'язування ситуаційних задач, проведення техніки знеболення та методики аперациї; а також вирішення тестових завдань, проведення індивідуального усного або письмового опитування з відповідних тем розділу дисципліни.

Проводиться в письмово-усній формі у три етапи:

1. *Письмовий контроль* шляхом відповіді на тестові завдання, вирішення конструктивних завдань та ситуаційних задач, або усної співбесіди.
2. *Виконання практичного завдання* шляхом правильного виконання алгоритму практичних навичок.
3. *Відповіді на теоретичні питання.* Кожному студенту пропонується три теоретичні питання, на які він повинен дати відповідь при усній співбесіді з викладачем.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ

Студент вважається допущеним до іспиту, якщо він відвідав усі лекційні та практичні заняття, задовільно виконав всі види робіт, передбачені робочим планом зі всіх розділів навчальної дисципліни, отримав позитивні оцінки на підсумкових заняттях, набрали мінімальну кількість балів за поточну успішність (66 балів), опанував практичні навички, передбачені в матрикулах.

Іспит проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни та передбачає визначення рівня засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни.

Проводиться в письмово-усній формі у два етапи:

1. *Письмовий контроль* шляхом відповіді на тестові завдання, що проводиться у центрі незалежного тестування університету.
2. *Усна співбесіда з викладачем*, що проводиться на кафедрі шляхом відповіді на три конструктивні завдання з повним аналізом і оцінюванням проведення діагностики, техніки знеболення, методики аперациї.
3. структурних особливостей будови щелепи, здійсненням аналізу рентгенограм ЩЛД.

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології
„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ІСПИТУ

Оцінка за іспит вираховується з врахуванням питомої ваги кількості балів, отриманих студентом за складання тестового контролю (75%) та питомої ваги кількості балів, отриманих студентом під час співбесіди з екзаменатором (25%).

Максимальна кількість балів за іспит, яку може набрати студент, становить 80.

Іспит вважається зарахованим, якщо студент набрав не менше 50 балів.

Якщо студент не склав однієї із складових частин іспиту, він вважається таким, що не склав іспит у цілому. Студент перескладає лише ту частину, яку не склав.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО КОНТРОЛЮ

Письмовий тестовий контроль становить 75% від загальної екзаменаційної оцінки. Оцінювання проводиться за 12-ти бальною рейтинговою шкалою. Переведення оцінок з 12-ти бальної шкали у бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНОЇ СПІВБЕСІДИ З ЕКЗАМЕНАТОРОМ

Усна співбесіда з викладачем становить 25% від загальної екзаменаційної оцінки. Оцінювання проводиться за 12-ти бальною рейтинговою шкалою. Переведення оцінок з 12-ти бальної шкали у бальну шкалу здійснюється наступним чином:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

16. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ

РОЗДІЛ I. Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонція, ортопедична стоматологія)

21. Асептичні та антисептичні аспекти профілактики СНІДу і вірусного гепатиту в поліклінічній та стаціонарній практиці хірурга-стоматолога.
22. Види місцевого знеболення в щелепно-лицевій ділянці. Способи виконання.
23. Медикаментозна підготовка (премедикація) хворого до операції на ЩЛД в умовах поліклініки та стаціонару. Можливі ускладнення потенційованого знеболення.
24. Загальні ускладнення при місцевій анестезії. Анафілактичний шок. Реанімаційні заходи.
25. Місцеві ускладнення при місцевому знеболенні в ЩЛД. Профілактика, діагностика, лікування.
26. Фармакологічні препарати для наркозу, механізм їх дії. Нейролептаналгезія. Показання та протипоказання в хірургічній стоматології.
27. Загальні та місцеві ускладнення при проведенні наркозу. Профілактика. Реанімаційні заходи.
28. Показання та протипоказання до застосування різних видів місцевого та загального знеболення при операціях на ЩЛД в умовах поліклініки та стаціонару.
29. Центральна анестезія при виключенні II гілки трійчастого нерва. Зони іннервації, показання, техніка виконання. Профілактика ускладнень.
30. Центральна анестезія при виключенні III гілки трійчастого нерва. Зони іннервації показання, техніка виконання. Профілактика ускладнень.
31. Місцеві ускладнення під час і після ін'єкції анестетика. Профілактика, лікування.
32. Зомління, колапс, шок. Клінічний перебіг, допомога стоматологічному хворому в умовах амбулаторії.
33. Місцеві ускладнення при проведенні анестезії в ЩЛД: етіологія, патогенез, клінічна картина, допомога, профілактика.
34. Особливості знеболення при видаленні зубів у хворих на інфаркт міокарда, цукровий діабет, серцево-судинні захворювання.
35. Вибір методу знеболення у хворих з алергічним статусом.
36. Особливості знеболення у осіб похилого віку.
37. Сучасні знеболюючі засоби (анестетики), обладнання: дія, недоліки та переваги.
38. Сучасні методики знеболення при стоматологічних операціях, принципи подальшого розвитку методів знеболення.
39. Операція видалення зуба. Етапи. Особливості видалення окремих груп зубів, коренів на верхній та нижній щелепах.
40. Ускладнення при видаленні зубів на н/щ і в/щ. Діагностика, лікування.
41. Кровотеча після видалення зуба: її причини, методи зупинки, профілактика.
42. Альвеоліт: етіологія, лікування. Догляд за ранною в післяопераційному періоді.
43. Альвеолярний біль: етіологія, клініка, лікування.
44. Видалення зуба з ракової пухлини: у хворого на гіпертонічну хворобу, інсульт, інфаркт міокарда.
45. Видалення зуба з ракової пухлини: у хворого на лейкоз.
46. Гострий, хронічний періодонтит. Класифікація, клініка, діагностика і лікування.
47. Періостити щелеп: класифікація, етіологія, патогенез, клініка, диференціальна Діагностика.
48. Остеомієліт щелеп. Етіологія, теорії патогенезу, класифікація.
49. Абсцеси, флегмони ЩЛД. Запальні клінічні ознаки, прийом-діагностики. Принципи комплексного лікування.
50. Лімфаденіт ЩЛД: класифікація, клініка, диференціальна діагностика, лікування.
51. Фурункул та карбункул ЩЛД: класифікація, клініка, ускладнення та лікування.
52. Передракові захворювання і рак обличчя: етіологія, клініка, диференціальна

діагностика, лікування.

53. Рак шкіри обличчя: особливості клінічного перебігу, лікування.
54. Саркома щелеп і м'яких тканин ЩЛД.
55. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження м'яких тканин обличчя: класифікація, перебіг, особливості хірургічної обробки.
56. Види швів і шовних матеріалів. Пластичні шви: призначення та модифікації.
57. Вогнепальні та невогнепальні пошкодження кісток ЩЛД: класифікація, діагностика, перебіг, допомога на етапах медичної евакуації.
58. Рентгенологічні укладки для діагностики пошкоджень кісток лицевого черепа.
59. Невогнепальні пошкодження в/щ за Ле-Фору, особливості клінічних проявів, діагностика, перебіг, допомога на етапах медичної евакуації.
60. Тимчасова (транспортна) іммобілізація при пошкодженнях кісток ЩЛД, види, принципи, вимоги.
61. Спеціалізована допомога при пошкодженнях щелеп.
62. Назубні шини Тірегштедта та їх модифікації.
63. Остеосинтез щелеп: показання, види, методи, обладнання, біологічні та біомеханічні принципи.
64. Пошкодження вилицевих кісток: класифікація, особливості клінічного перебігу.
65. Пошкодження кісток носа: класифікація, клініка.
66. Сучасна вогнепальна рана ЩЛД: особливості, лікування.
67. Асфіксія при пошкодженнях тканин ЩЛД: класифікація, особливості клінічного перебігу. Надання допомоги хворим.
68. Кровотеча при пошкодженнях тканин ЩЛД: класифікація, надання допомоги хворим.
69. Запальні ускладнення пошкоджень ЩЛД: травматичний (вогнепальний та
70. Харчування поранених в ЩЛД. Види дієт. Методи годування. Догляд за пораненими.
71. ЛФК та фізіотерапія при лікуванні поранених в ЩЛД.
72. Воєнно-медична експертиза поранених в ЩЛД.

ПЕРЕЛІК ЗАСОБІВ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

- 1 розхідний матеріал (перев'язочний),
- 2 анестетики,
- 3 набір щипців для видалення зубів
- 4 додатковий інструментарій для виконання хірургічного втручання
- 5 додатковий інструментарій для ушивання рани
- 6 шовний матеріал
- 7 фантоми голови,
- 8 черепа
- 9 стоматологічні установки

ПЕРЕЛІК ФОТОГРАФІЙ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ

- альбом фотографій з травмами ЩЛД
- альбом фотографій з онкологією ЩЛД
- альбом фотографій з запальними процесами ЩЛД

Схвалено на засіданні кафедри хірургічної стоматології

„_____” _____ 2016 року, протокол № _____

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

17. ЗРАЗКИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Завдання 1. Оберіть одну відповідь, яка є найбільш повною у даному випадку.

Який шлях знечулення не належить до анестезій біля овального отвору?

- А. підвиличний
- В. надвиличний
- С. палатинальний
- Д. нижньоочний
- Е. нижньощелеповий

Завдання 2. Розв'яжіть ситуаційну задачу.

У хворого діагностовано хронічний одонтогенний верхньощелеповий синусит. В яке відділення його слід направити?

Завдання 3. Вирішіть конструктивне завдання.

У хворого ретенований 48 зуб, у відділенні хірургічної стоматології в плановому порядку хворого готують до операції-атипового видалення зуба. Наявні лабораторні методи обстеження та рентгенологічні – внутрішньоротова рентгенограма. Доведіть потребу у застосуванні інших методів обстеження?

Завдання 4. Проведіть аналіз в правильній та кваліфікованій підготовці хворого до оперативного втручання з приводу видалення зуба при наявності супутнього захворювання.

- 4.1. Чи має супутнє захворювання спадковий характер?
- 4.2. Назвіть покази та протипокази.
- 4.3. Визначте алергологічний анамнез та підберіть анестетик для видалення зуба.

Завдання 5. Порівняйте симптоми фурункула та карбункула в ЩЛД.

5.1. Назвіть основні симптоми.

5.2. Визначте метод лікування.

Завдання 6 Ідентифікуйте основний чинник збудника який відноситься до всіх запальних процесів ЩЛД.

6.1. Вкажіть вид збудника.

6.2. Дайте характеристику збудника.

6.3. Опишіть життєвий цикл збудника.

6.4. Назвіть антибіотики до яких даний збудник чутливий.

Завдання 7. Ідентифікуйте основний чинник який характерний при одонтогенному остеомієліті ЩЛД.

7.1. Вкажіть видову назву збудника латинською мовою.

7.2. Вкажіть тип і вид збудника.

7.3. Вкажіть чутливість до антибіотиків.

18. ЗАСОБИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО, РУБІЖНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО ВИДІВ КОНТРОЛЮ

1. Матеріали підготовки до практичних занять.
2. Методичні вказівки до практичних занять.
3. Методичні матеріали для самостійної роботи студентів.
4. Тестові завдання, ситуаційні задачі, конструктивні завдання.
5. Фотографії хворих.

19. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ БАЗОВА:

- 1 Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія: підручник у 2 т. За редакцією В.О. Маланчука. – К.: ЛОГОС, 2011.
- 2 Маланчук В.А., Бродецкий И.С. Остеомиелит челюстей у больных на фоне наркотической зависимости. – К.: Москаленко О.М., 2013. – 268 с.
- 3 4 Маланчук В.О., Копчак А.В. Доброякісні пухлини та пухлиноподібні ураження щелепно-лицевої ділянки та шиї / Навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Асканія», 2008. 320 с.
- 4 Основи стоматології / Под ред. В.О.Маланчука. – К.: Медицина, 2009. – 591 с.

ДОПОМІЖНА:

- 1 Тестові завдання з хірургічної стоматології Крок 2 / В.О. Маланчук, О.С. Воловар, О.Л. Ціленко та ін. – Біла церква: ПАТ «Білоцерківська книжкова фабрика», 2015. – 248 с.
- 2 Бернадский Ю.И. Основы челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии: Учеб. пособие, 3-е изд., перераб. и доп. – Витебск: Белмедкнига, 1998.-416 с.
- 3 Горішний Б.М., Рибалов О.В., Саяпіна Л.М. Щелепно-лицьова хірургія екстремальних ситуацій. - Полтава, 2000. - 221 с.
- 4 Руководство по хирургической стоматологии. Под. ред. Евдокимова А.И. - М.: Медицина, 1972. - 584с.
- 5 Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії і хірургічної стоматології. К. Спалах, 2003.- 512 с.
- 6 Стоматология: Учебник / Под ред.Т.Г. Робустовой. - М.: Медицина, 2008. -816 с.

Номер практичного заняття	Тема практичного заняття	К-сть годин
9 СЕМЕСТР		
РОЗДІЛІ. Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонтія, ортопедична стоматологія)		
1.	1. Організація стоматологічної допомоги населенню в Україні. Основні етапи розвитку тимчасових і постійних зубів. Терміни та ознаки фізіологічного прорізування зубів. Зубо-щелепні аномалії та деформації. Вроджені вади розвитку зубів. Карієс тимчасових і постійних зубів у дітей: причини розвитку, основні клінічні ознаки, принципи лікування. Захворювання тканин пародонта у дітей: гінгівіт, пародонтит, пародонтальний синдром. Причини розвитку, клінічні ознаки захворювань, принципи лікування. Прояви в порожнині рота інфекційних та соматичних захворювань дітей. Профілактика карієсу і хвороб пародонта. Основні заходи первинної профілактики стоматологічних захворювань. Характеристика сучасних засобів для гігієнічного догляду за порожниною рота. Диференціальна діагностика больового синдрому в терапевтичній стоматології. Невідкладна допомога. Захворювання твердих тканин зуба, пульпи та періодонта.	6
2.	2. Захворювання тканин пародонта: клініка, профілактика та принципи лікування.	6

	Зв'язок захворювань пародонта з патологією органів та систем (травною, ендокринною, серцево-судинною, нервовою). Захворювання СОПР. Вірусні та бактеріальні ураження СОПР. Диференційна діагностика виразок різного генезу на СОПР. Фактори ризику розвитку онкологічних захворювань. Знеболення в щелепно-лицевій хірургії. Запальні процеси щелепно-лищевої ділянки. Доброякісні, злоякісні новоутворення щелепно-лицевої ділянки. Пошкодження м'яких тканин і кісток щелепно-лицевої ділянки. Черепно-лицева травма.	
ВСЬОГО ГОДИН:		12

- 7 Тимофеев А.А. Руководство по челюстно-лицевой хирургии и хирургической стоматологии. - К.: Червона Рута-Турс, 2004. - 1061 с.
- 8 Панчишин М., Готь И., Масний З. Неотложные состояния в стоматологической практике. - Львов: Гал Дент, 2000. - 42 с.
- 9 Робустова Т. Г. Лимфангит, лимфаденит, аденофлегмона лица и шеи // Хирургическая стоматология. - М.: Медицина, - 1996. – С. 255-265.
- 10 Робустова Т.Г. Актиномикоз челюстно-лицевой области. - М.: Медицина, 1983. - 60 с.
- 11 Карапетян И.С., Чергештов Ю.И. Заболевания височно-нижнечелюстного сустава. Сведение челюстей. Хирургическая стоматология. - М., 1996. -С.495.

**КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ з дисципліни
«ОСНОВИ СТОМАТОЛОГІЇ»
для студентів п'ятого курсу медичного факультету
спеціальності “Медико-профілактична справа”
а 9 семестр 2016-2017 навчального року**

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний

**ПЕРЕЛІК ТЕМ, ВИНЕСЕНИХ НА САМОСТІЙНЕ ОПРАЦЮВАННЯ
з дисципліни
«ОСНОВИ СТОМАТОЛОГІЇ»
для студентів п'ятого курсу медичного факультету
спеціальності “Медико-профілактична справа”
а 9 семестр 2016-2017 навчального року**

Номер теми	Тема	К-сть годин
Розділ І. Основи стоматології (хірургічна стоматологія, терапевтична стоматологія, дитяча стоматологія, ортодонція, ортопедична стоматологія)		
1.	Підготовка рефератів і доповідей з актуальних проблем стоматології.	0,5
2.	Проведення санітарно-просвітних лекцій, бесід з хворими і в організаціях. Участь у підготовці навчальних посібників.	0,5
3.	Участь у роботі операційної і перев'язочної.	0,5
4.	Оволодіння додатковими інструментальними дослідженнями (промивання протоків слинних залоз, шинування при травмах зубів і ін.).	0,5
5.	Робота із прорізками і рентгенограмами.	0,5
6.	Участь у клінічних обходах та профілактичних оглядах студентами один одного.	0,5
ВСЬОГО ГОДИН:		3,0

Завідувач кафедри, професор

Я.П.Нагірний